

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Studentinlaga

Kår/Kårer: SLUs samlade studentkårer, SLUSS
Lärosätet: Sveriges Lantbruksuniversitet
Reg.nr: 411-00485-18

Granskningarna av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete fokuserar på hur väl lärosätenas kvalitetssystem och kvalitetsarbete bidrar till att säkra och utveckla utbildningarnas kvalitet på samtliga utbildningsnivåer. Granskningen omfattar sex bedömningsområden; styrning och organisation; förutsättningar; utformning, genomförande och resultat; jämställdhet; student- och doktorandperspektiv, samt arbetsliv och samverkan.

I granskningarna av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete erbjuds student- och doktorandkårerna att lämna in ett skriftligt underlag till UKÄ, en så kallad studentinlaga. Syftet med studentinlagan är att ge kårerna möjlighet att redovisa sin syn på och erfarenheter av lärosätets kvalitetsarbete. Studentinlagan ska skrivas i den här mallen och ska inte överstiga åtta A4-sidor¹ i 12 punkters textstorlek. I de fall där det vid ett lärosäte finns flera student- och doktorandkårer, ser UKÄ gärna att kårerna samarbetar och lämnar in en gemensam studentinlaga. Det är dock något som kårerna själva avgör. En gemensam inlaga ska maximalt omfatta tio A4-sidor. I studentinlagan kan student- och doktorandkårerna både relatera till bedömningsområdena samt lyfta andra frågor som de bedömer som viktiga för lärosätets kvalitetsutveckling. UKÄ har tagit fram en guide för student- och doktorandkårer när de skriver en studentinlaga.²

Beskriv i studentinlagan lärosätets kvalitetssystem och dess kvalitetsarbete *utifrån ett student- och doktorandperspektiv*. Inled beskrivningen med en förteckning över de organ, nämnder eller liknande där student- och doktorandinflytande tas om hand. Fokusera på utvalda områden som studenterna och doktoranderna särskilt vill belysa och analysera det utifrån följande frågor:

- Hur fungerar studentinflytandet i praktiken?
- Vad har arbetet resulterat i? Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden.

¹ Exklusive UKÄ:s text för respektive avsnitt.

² Se bilaga 1 till *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete*.

Inledning

SLU är ett avlångt universitet. Från den nordligaste till den sydligaste orten där utbildning bedrivs är det 1239 km. Mellan de dessa finns fem andra campus tillhörande SLU där utbildning sker. I och med att SLU har ett sektorsansvar och väldigt specificerade utbildningar på dessa orter faller det sig naturligt att de olika utbildningarna har egna studentkårer. Studentkåren vid SLU varierar i storlek. Den största, ULS, studiebevakar för ca 1500 studenter och har tre heltidsarvoderade befattningar medan den minsta, HAS, studiebevakar för 82 studenter och bedriver hela sin verksamhet ideellt. För att även de mindre kårerna ska kunna bedriva studiebevakning på ett väl fungerande sätt instiftades SLUSS när universitetet bildades. SLUSS består av två heltidsarvoderade, ordförande och vice ordförande, en kassör, två rådgivare (förra årets presidialer) samt en styrelse bestående av en representant från vardera kår (sju stycken) och SLUSS-DNs ordförande. Styrelsen är de som har rösträtt och det är även de som väljer in presidialer för kommande år. SLUSS fungerar som en paraplyorganisation med sina medlemskårer under och det är SLUSS i form av ordförande och Vice ordförande som studiebevakar på en universitetsövergripande nivå.

Förkortningar som regelbundet används i texten

ASK – Alnarps studentkår
HAS – Hippologernas akademiska studentkår
LMK – Alnarps lantmästarkår
SHS – Skogshögskolans studentkår
SMS – skogsmästarskolans studentkår
ULS – Ultuna studentkår
VMF – Veterinärmedicinska föreningen
SLUSS – SLU:s samlade studentkårer
SLUSS-DN – SLU:s samlade studentkårers doktorandnämnd
PN – Programnämnden
FN – Fakultetsnämnden
UN - Utbildningsnämnden
PSR – Programstudierektor
Strå – Studiesociala rådet
FUR – Rådet för utbildning på forskarnivå
FUN – Forskarutbildningsnämnden
LFN – Lärarförslagsnämnden
VFU – Verksamhetsförlagt lärande

Denna studentinlägga är det sammanställda resultatet av svaren från SLU:s sju studentkårer. Sammanställningen är gjord av SLUSS ordförande Alice Ersson.

Bedömningsområde: Styrning och organisation

Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt med strukturer, rutiner och processer för att säkra hög kvalitet i utbildningarna. Kvalitetssystemet för utbildning relaterar till lärosätets övergripande mål och strategier.

Kvalitetssystemet inbegriper all utbildning på samtliga nivåer inom lärosätet och det finns en tydlig ansvarsfördelning. Regelverk, policyer och rutiner är väl dokumenterade och lättillgängliga för medarbetare, studenter, doktorander och avnämare. Kvalitetssystemet är utformat så att det främjar delaktighet, engagemang och ansvar hos såväl lärare och övrig personal som studenter och

doktorander.

Kvalitetssystemet är effektivt, välfungerande och används konsekvent inom hela verksamheten. Lärosätet har en välfungerande förbättringscykel, vilket innebär att lärosätet på central nivå arbetar systematiskt med att följa upp, utvärdera och utveckla kvalitetssystemet och kvalitetsarbetet. Den information som tas fram inom kvalitetssystemet ger underlag till den strategiska styrningen av lärosätets utbildningsverksamhet. Med hjälp av kvalitetssystemet identifierar lärosätet utvecklingsbehov och utvecklar utbildningsverksamheten. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att informationen publiceras och kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa, och att den får en god spridning inom organisationen.

Bedömningsgrunder:

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Studentkårens redogörelse:

- Hur fungerar studentinflytandet i praktiken avseende styrning och organisation?

Studentinflytandet fungerar bra avseende styrning och organisation. I de organ där beslut fattas, resultat diskuteras och åtgärder och uppföljning bestäms finns studenter representerade. SLUSS är representerade på en universitetsövergripande nivå i bland annat SLU:s styrelse, UN och Strå och de enskilda kårerna är representerade i FN, PN och i programråd tillsammans med respektive PSR. Genom att informationen kommer både till SLUSS och till de enskilda kårerna får alla möjlighet att ta del av beslut, resultat, slutsatser och åtgärder. I och med att även SLUSS får den här informationen skapar det en möjlighet till diskussion och reflektion kårerna sinsemellan, utan inblandning från universitetet.

Alla kårer utom en anser att det finns ett tydligt och ändamålsenligt syfte med studentkårens roll under kvalitetsarbetet, och att universitetet har kommunicerat det väl. Den sista kåren anser att upplägget var krångligt och att utfallet inte blev optimalt. Svårigheten med systemet är att motivera studenter i de program som utvärderas under kvalitetsdialogerna att vilja vara med och delta. Anledningen till att det kan vara svårt att locka studenter är en kombination av ett generellt minskande intresse för ideellt arbete och även den tidsmässiga placeringen av kvalitetsdialogerna som för närvarande ligger direkt efter sommaren.

Även kursvärderingarna som ges i slutet av varje kurs är en stor del av det löpande kvalitetssäkringsarbetet. Där har studentinflytandet tagits i beaktande i första hand genom att studentkårerna och SLUSS har varit med och utformat frågorna. 2017 gjordes kursvärderingen om senast och SLUSS var då med och tog fram nya frågorna. En anledning till att SLUSS gavs den möjligheten var för att öka antalet svarande på kursvärderingarna, som emellanåt har låg svarsfrekvens.

Doktorandstudenterna är representerade i bland annat FUN och FUR samt institutionsledningsgrupper. Deras åsikter och inlägg är välkomna i de sammanhang där de är representerade. Även om utfallet inte alltid blir vad doktorandstudenterna önskar beror det på andra faktorer snarare än att deras åsikter inte har tagits i beaktande. Doktoranderna sitter på ledamotsposter i SLUSS-DN. Här ges doktoranderna chansen att utan universitetets påverkan träffas kåröverskridande och diskutera frågor som antingen rör en enskild kår, en fakultet eller hela universitetet.

- Vad har arbetet resulterat i?

Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden.

Arbetet har resulterat i att studentkårerna tydligare kan motivera för sina studenter varför det är viktigt att fylla i kursutvärderingarna. I ett flertal fall är studenterna överens om det som bör ändras i en kurs och då är kursutvärderingen ett tillfälle att framföra dessa åsikter samt motivera varför den specifika ändringen bör ske. Genom att studenter aktivt valt att delta i kursutvärderingarna har det skett sådana förändringar som ofta gynnar de flesta studenter.

Arbetet har även resulterat i en ökad kommunikation och förståelse studentkårerna emellan. De goda förutsättningarna till deltagande i processen gör att kårerna i god tid kan kommunicera med varandra för att utbyta erfarenheter samt för att få stöd av varandra i eventuella förändringsprocesser som antingen kårerna eller universitetet vill driva igenom.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Lärosätet säkerställer genom sitt kvalitetsarbete att det finns förutsättningar för utbildningarnas genomförande och studenters och doktoranders lärande. Lärosätet följer upp, vidtar åtgärder och utvecklar systematiskt förutsättningarna.

Lärosätet säkerställer att det finns goda möjligheter för undervisande personal att vidareutvecklas såväl pedagogiskt som vetenskapligt/konstnärligt inom sitt ämnesområde. Vidare säkerställer lärosätet att den undervisande personalen har såväl vetenskaplig/konstnärlig som pedagogisk och professionsinriktad kompetens som motsvarar utbildningens behov. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behov av rekrytering och kompetensutveckling hos personalen. Lärosätet vidtar också åtgärder för att utveckla personalens kompetens.

Lärosätet säkerställer en ändamålsenlig miljö innefattande infrastruktur (till exempel undervisningslokaler, informationstekniska resurser, utrustning och lokaler för laborationer och verkstäder), studentstöd (till exempel studenthälsa och studie- och karriärvägledning) och läranderesurser (till exempel språkverkstad, och handledarresurser i verksamhetsförlagd utbildning). Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet utvecklingsbehov för att stöda studenter och doktorander i att uppnå förväntade studieresultat.

Lärosätet samlar systematiskt in information om studenters och doktoranders studiesituation, och använder informationen för att kontinuerligt utveckla miljön. Genom rutiner och processer säkerställer lärosätet att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid.

Med hjälp av informationen identifierar lärosätet utvecklingsbehov, vidtar åtgärder och förbättrar kontinuerligt förutsättningarna för utbildningarna. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Bedömningsgrunder:

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Studentkårens redogörelse:

- Hur fungerar studentinflytandet i praktiken avseende förutsättningar?

Genom att kallas till LFN har studentkårerna inflytande över vilka lektorer och professorer som anställs vid fakulteterna. Alla studentkårer är inte representerade i LFN. SLUSS styrelse beslutar under sina styrelsemöten i mars och september vilka kårer och vilka individer som är representanter under kommande läsår. Detta görs helt utan påverkan från universitetet. I och med studentkårens medverkan på programråden framförs studenternas åsikter och tankar kring pedagogik och kompetens hos redan anställda medarbetare.

Studentkårerna har rätten till ett studerandeskyddsombud som kallas till möten på SLU gällande brandsäkerhet och lokaler för att säkerställa studenternas studiemiljö. SLUSS utser även en studentrepresentant som ledamot i infrastrukturrådet för varje enskild studieort. Studentrepresentanter framför studenternas åsikter vid eventuella ombyggnationer.

Studentkårerna anser att det på papper finns förutsättningar för att vara med och säkra den fysiska läromiljön och kvalitén på lokaler via de i nämnder som hanterar dessa frågor, men att det trots det tar lång tid. I teorin ser det bra ut men i praktiken går arbetet långsamt och studentkårerna anser att det finns en brist i kommunikation om när dessa förändringar kommer att ske.

- Vad har arbetet resulterat i?
Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden.

VMF har en plats i LFN vilket VMF:s doktorandråd även önskar få för ökad möjlighet till inflytande. För doktorander önskas ökad transparens i det pedagogiska arbetet.Handledandet av doktorander kan ibland vara bristande och mycket ligger på att doktoranderna tar ett eget initiativ till att hantera situationen. Det svenska systemet kan stundtals vara svårt att följa för doktorandstudenter som är utlandsfödda. Vid universitetet finns en doktorandombudsman som ett stöd i dessa frågor, men har stundtals varit svår att komma i kontakt med.

VMF ser gärna att större inflytande ges för både medarbetare och studenter vid ombyggnationer. Idag är inte Campus Ultuna byggd för två program som tar in 100 studenter per läsår. Föreläsningssalar för 100 sittande är för få och de program som kräver mycket praktiskt träning saknar lokaler och lärarresurser. Det försvårar för utbildningarna kopplade till VMF att ge studenterna förutsättningar att känna sig trygga i utbildningarnas praktiska moment. Dessutom är antalet fall som kommer in till djurkliniken för få för att kunna ge studenterna den nödvändiga mängdträningen som krävs inför arbetslivet.

HAS anser att det finns förbättringspotential inom både infrastruktur och läroanställningar kopplade till deras program då hippologutbildningen inte finansieras på samma sätt som resterande av SLUs utbildningar och rekrytering därför inte sker på samma sätt. Till hippologutbildningen rekryteras majoriteten av lärarna via hippologanläggningarnas egna företag och inte via LFN. Detta resulterar i att HAS inte har samma möjlighet att påverka som de studentkårer vars lärare rekryteras via LFN. Infrastrukturfrågor på hippologanläggningen drivs inte i infrastrukturrådet utan av statens fastighetsverk som tillhandahåller hippologstudenternas campus. Även här saknar HAS möjlighet att påverka beslut direkt kopplade till deras utbildning.

På Campus Alnarp upplever LMK att arbetet med att rusta upp föreläsningssalarna är eftersatt. Ventilationen i vissa lokaler fungerar undermåligt när det är många deltagare på föreläsningarna. Många föreläsningssalar saknar mikrofoner, vilket försvårar för kursdeltagare med nedsatt hörsel och för dem som sitter längre bak att höra föreläsaren. Belysningen är också otillfredsställande i vissa salar. På Campus Alnarp är bibliotekets "loft" under renovering, vilket är mycket efterlängtat bland studenterna. Studenter och personal på Campus Alnarp har varit delaktiga i projektet och ser fram emot resultatet. Även SHS upplever att upprustning av lokaler har skett efter påtryck, dock i långsam takt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Lärosätet säkerställer genom sitt kvalitetsarbete hög kvalitet i det samlade utbildningsutbudet. Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning och genomför kontinuerligt uppföljningar och periodiska granskningar av sina utbildningar för att säkerställa att de är aktuella och anknyter till relevant forskning. Lärosätet följer systematiskt upp hur väl de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade. Såväl personal, studenter och doktorander som externa intressenter deltar på ett ändamålsenligt sätt i utvärdering och utveckling av utbildningarna.

Lärosätet har en välfungerande förbättringscykel vilket innebär att lärosätet på utbildningsnivå arbetar systematiskt med att följa upp, utvärdera och utveckla utbildningarna. Lärosätet samlar systematiskt in information genom kvalitetsystemet om utbildningarna som sedan används för att identifiera lärosätets utvecklingsbehov och förbättra utbildningarna. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar systematiskt utbildningarna. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt publiceras och kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Bedömningsgrunder:

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

För enskilda utbildningsanordnare gäller även:³

3.7 Lärosätet har och tillämpar goda rutiner för antagning av studenter och doktorander, tillgodoräkningen samt för utfärdande av examina. Lärosätet har även en fastställd rutin för omprövning av beslut gällande studenter och doktorander.

Studentkårens redogörelse:

- Hur fungerar studentinflytandet i praktiken avseende utformning, genomförande och resultat?

Den organisation som SLU har där SLUSS är ledamöter i SLU:s olika beslutande nämnder gör att studenterna har stor möjlighet att diskutera och vara delaktiga i beslutsfattande angående utformning av nya och nuvarande program. Studentkåren kan på samma vis diskutera genomförande och resultat med varandra och SLU. Ett nära samarbete mellan studentkåren och programansvariga ger kåren möjlighet att ge direkta förslag till förändringar och förbättringar inom programmen. Möjligheten att diskutera kursplaner och kursvärderingar så väl på programnivå som inom nämnder på en

³ Bedömningsgrunden avser endast enskilda utbildningsanordnare eftersom dessa inte omfattas av UKÄ:s lärosätetillsyn.

universitetsövergripande nivå ger ett bra studentinflytande. Dessutom kan studentkårerna alltid hänvisa till kursplaner om kursinnehållet inte stämmer överens med lärandemål eller examinationer.

Det finns som rutin på universitetet att kursledaren vid kursstart ska lyfta vad förra kursens studenter svarade på kursvärderingen. Detta för att påvisa för nya studenter vad förra årets studenter ansåg om kursen och vilka förändringar som har skett. Redovisning av kursvärderingarna är en viktig del av universitetets transparens gentemot studenterna. Det är det tydligaste sättet som kvalitetssäkringen redovisas för varje enskild student och det är någonting som studentkårerna trycker på att undervisande personal på universitetet måste göra, det har framkommit att det vid vissa enskilda fall inte sker.

Värt att nämna är att studentinflytandet är mer än bara att studenter finns på plats vid universitetets kvalitetsdialoger. Studentinflytande kopplat till kvalitetssäkring sker genom både kvalitetsdialogerna, kurs- och programutvärderingar och den dagliga kontakten mellan universitetet och studenterna. Denna informella väg är minst lika viktig från studenthåll då en direktkommunikation ger snabba svar och en möjlighet att diskutera saker som annars tar längre tid att få universitet uppmärksammat på. Utbildningsdagarna som SLU och SLUSS gemensamt håller i början av februari för förtroendevalda studenter är ett exempel på när direktkontakten studentkårer – universitet sker. Det ger universitetet en chans att verkligen diskutera frågor med studenterna och förbättra relationen sinsemellan.

- Vad har arbetet resulterat i? Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden.

Ett exempel där studentinflytandet fick stor kraft var när en kurs som gick i första perioden av vårterminen 2019 upplevdes som problematisk av studenterna. Programrådet kontaktades och det fördes vidare till programstudierektorn och sedan vidare till programnämnden. Studenterna fick genom det svar på vad som kunde göras under kursen och vilka åtgärder som skulle tas till nästa år.

Ett utvecklingsområde som studentkårerna ser är en ökad kommunikation mellan SLU och studentkårerna. Det finns exempel där universitetet visade att de ville ha studenternas åsikt i en process angående nedläggning av ett program. Tyvärr ansåg en stor del av studenterna att besluten ändå togs för snabbt och att deras åsikt inte togs hänsyn till. En tydligare kommunikation och ett starkare samarbete mellan studenter (genom kårerna) och inblandade parter i liknande frågor i framtiden anser vi skulle behövas för att undvika liknande situationer. Även om det inte alltid kommer att gå att tillgodose studenternas vilja i frågan kommer ett respektfullt bemötande att minska onödigt missnöje mot SLU. SLUSS vill dock påtala att universitetet uppmärksammade att detta var ett problem och att de efter det har jobbat hårdare med kommunikationen gentemot kårerna och att det redan har sett en stor förbättring.

Bedömningsområde: Jämställdhet

Lärosätet säkerställer genom sitt systematiska kvalitetsarbete att jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Det handlar om såväl jämn könsfördelning som att uppmärksamma attityder, normer, värderingar och ideal som påverkar villkoren för kvinnor och män.⁴

Lärosätet beaktar jämställdhet systematiskt som en del av lärosätets kvalitetssystem och kvalitetsarbete. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet förbättrings- och utvecklingsbehov. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar systematiskt utbildningarna utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Bedömningsgrund:

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Studentkårens redogörelse:

- Hur fungerar studentinflytandet i praktiken avseende jämställdhet?

Studentinflytandet fungerar även här bra. Sedan en tid tillbaka finns det en kursvärderingsfråga som riktar sig direkt till kursens hänsyn till jämställdhet. Denna är en av de frågor som SLUSS har varit med och tagit fram. Frågan ger studenterna möjlighet att lämna kommentarer om hur kursen berör jämställdhet mellan könen. Exempelvis kan studenter kommentera kurslitteratur som ett sätt att ge rum för kvinnligt- och manligt perspektiv inom ämnet och att fördelningen av taltid mellan kvinnor och män är jämställt vilket gäller både föreläsare och studenter.

SLUSS är även representerad i olika universitetsövergripande organ som lyfter frågor om jämställdhet, studiesocial hälsa samt lika villkorsfrågor. Strå är ett sådant organ som startade på studentinitiativ. Även det är ett tydligt bevis på väl fungerande studentinflytande. Studentkårerna har representanter i Lika villkorsutskott vid de olika fakulteterna och har därför inflytande över arbetet med jämställdheten inom varje fakultet. Dessutom finns det alltid möjlighet för studentkårerna att vända sig direkt till fakulteterna via fakultets- och programnämnder om en större händelse gällande könsdiskriminering skulle ske under SLU:s kurser.

Efter 2017 gjorde alla studentkårerna, framför allt SMS och SHS ett väldigt tydligt ställningstagande mot ojämlikhet i deras blivande näring. SLU valde att fortsätta med kårens arbete och ett tydligt samarbete mellan universitetet och kårerna har funnits efter det. SLU har aktivt jobbat med föreläsningar och workshops om lika villkor och jämlikhet för personalen på SLU, något som har synts i utbildningarna.

- Vad har arbetet resulterat i?

Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden

En medarbetarundersökning för SLU och LTV-fakulteten visade att könsaspekten var den största faktorn till upplevd diskriminering. Därför bjöds chefer och lokala samverkansgrupper på institutioner och enheter in till "Eftermiddag med fokus på makt och kön inom akademien" med föreläsaren Jesper Fundberg. Även kårerna var inbjudna till detta. Det hölls många bra diskussioner i små grupper och hela rummet om olika jämställdhets- och diskrimineringsproblem som upplevs på SLU. Många av

⁴ Se Jämställdhetsmyndighetens hemsida: www.jamstalldhetsmyndigheten.se

människorna samlade träffas sällan eller aldrig på campus, därför var det mycket givande att höra om varandras upplevelser och bild av SLU. Flera av studentkåreerna anser att SLU skulle kunna marknadsföra det faktum att SLU och studentkåreerna arbetar så hårt med jämlikhet både internt och externt.

Ur doktorandperspektiv nämns här specifikt att det ibland kan vara ett problem om man som doktorand inte är svensktalande. Doktorandombudsmannen finns men är svår att nå, som tidigare nämnt.

Bedömningsområde: Student- och doktorand perspektiv

Lärosätet säkerställer genom sitt systematiska kvalitetsarbete att studenter och doktorander har goda förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation. Lärosätet engagerar och motiverar studenter och doktorander att ta en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningarna. Student- och doktorandperspektivet beaktas systematiskt som en del av lärosätets kvalitetssystem och kvalitetsarbete. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behov av förbättring och utveckling av studenters och doktoranders förutsättningar att utöva inflytande över utbildningarna och sin studiesituation. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar kontinuerligt student- och doktorandperspektivet. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommunicerastill relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Bedömningsgrund:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Studentkårens redogörelse:

- Hur fungerar student- och doktorandperspektivet i praktiken avseende era möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningar och studiesituationer?

Studenterna uppmuntras redan vid antagningen att kontakta sin studentkår. Under välkomstveckor uppmuntrar programstudierektorerna att studenterna ska delta vid välkomstaktiviteter, att de ska bli medlemmar i kåren och att de ska bli aktiva i kåren. SLU är även hjälpsamma och tillmötesgående vid planeringen av välkomstveckor då dessa veckor introducerar nyantagna till studentkårerna. SLU finansierar även en utbildning för förtroendevalda studenter som kommer att arbeta med välkommandet av nya studenter. Detta är en viktig förutsättning för att välkommandet ska kunna genomföras på det sätt som det görs idag och vi är tacksamma över att SLU förstår vikten av ett bra välkomnande. Tyvärr kan det skilja sig mellan programmen hur vänligt inställda personal vid SLU är till välkomstveckorna. Bra välkomstveckor gör att fler studenter söker sig till studentkåren och blir delaktiga i studiebevakningen och utbildningsfrågor.

Förtroendevalda medlemmar inom studentkåren representerar studenterna inom olika råd och nämnder för att föra studenternas tala. Som tidigare nämnt sitter studentkårerna med i programråd med sin PSR, i PN, i FN och i andra organ på en fakultetsövergripande nivå. Genom SLUSS studiebevakar kårerna på en universitetsövergripande nivå. Inom dessa råd och nämnder bemöts studenterna som de ledamöter de är. Det poängteras att det är viktigt att studentrepresentanterna uttrycker studenternas tankar i diskussioner och att studentkåren ställer sig för eller emot olika beslut som tas inom nämnden. Vid planering av nya studieordningar så är studentkåren aktivt med i projektgrupper och styrgrupper för att anpassa utbildningen efter studenternas åsikter i den mån det är möjligt.

Alla studentkårerna anser att möjligheten att utöva sitt studentinflytande är gott. De blir lyssnade på, har en självklar plats under möten och möjlighet att utöva sitt inflytande. Detta sker på flera sätt, inte bara i mötessammanhang. Kritik som uppkommer är att det kan kännas svårt för kårerna, framför allt de mindre kårerna, att hinna sätta sig in i de handlingar som är relevanta. Det har även tidigare uppkommit kritik mot SLU:s förmåga att erbjuda studentinflytande när en enskild individ bereder och sedan fattar beslut. Även när beslut bereds och fattas under sommaren när studenterna inte befinner sig på campus har fått kritik. Denna kritik har SLU tagit till sig och det arbetas just nu med att fastställa rutiner för att förhindra detta i framtiden.

SLU erbjuder sina doktorander goda möjligheter att påverka utbildningen. De flesta råd och nämnder på både fakultets- och universitetsnivå har doktorandrepresentanter och de nämndens ledamöter uppskattar ofta feedback från doktoranderna. Representanterna har möjlighet att uttrycka åsikter om allt som tas upp i nämnderna/råden, även sådant som är indirekt relaterat till utbildningen. Genom doktorandrådet kan representanterna inhämta åsikter från övriga rådsmedlemmar och från doktorander på de olika institutionerna och därmed få ett bra underlag för kommentarer och diskussioner.

Lika villkorsfrågor är viktiga för doktoranderna. Genom SLUSS representant i fakultetsnämndens lika villkorsråd har vi möjlighet att direkt föra fram viktiga frågor samt komma med förslag. Antagning av doktorander vid NJ är relativt jämnt fördelat mellan kvinnor och män

- Vad har arbetet resulterat i?
Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden

Välkomstutbildningen som nämndes i tidigare driver utveckling av välkomstveckorna framåt och uppmuntrar studentkåren att hålla sig uppdaterade inom samhällsviktiga frågor. För nya studenter finns det tydlig och lättillgänglig information om studentkåren och studentinflytandet på SLU:s hemsida.

Ett utvecklingsområde som nämns är att låta fler studentrepresentanter närvara vid nämnder och råd. Det behöver inte innebära att varje studentkår skulle ha mer än en röst, men det skulle innebära att man som förtroendevald student får fler studenter att ta stöd av i frågor som uppkommer.

Ett annat förbättringsområde är den tidsmässiga placeringen av kvalitetsdialogerna, ett av universitetets viktigaste kvalitetsstyrningssystem. De är nu placerade så att förberedande kommentarer till dialogerna ska in till universitetet i slutet av sommaren när studenterna har varit lediga. Detta för att sedan lägga själva dialogerna tätt efter kursstart på höstterminen då många studenter är upptagna med välkommandet av nya studenter. Det hade varit lämpligare för studenterna om dialogerna låg senare på hösten, alternativt innan sommaruppehållet.

Från doktorandhåll ser man ett problem med att mycket information endast finns på svenska. Det hindrar många doktorander från att engagera sig i bevakning av deras utbildning. Med mer material som var översatt till engelska skulle tillgängligheten öka betydligt.

ASK anser att studentkåren bemöts med kommentarer om hur viktigt det är att studenterna är med i de bestämmande organen som till exempel PN och FN. SLUSS ser det särskilt viktigt nu när SLU startat en bolognaanpassning där de flesta femåriga programmen ska bli treåriga med möjligheter till en tvåårig fortsättning på master nivå. I denna situation är det extra viktigt att studenter är med i anpassningen så att den sker så smidigt som möjligt utan att några studenter blir lidande. Ett annat exempel är hantering av ett av masterprogrammen där studentkåren är med och gör sin röst hörd om antagningsprocessen till programmet. SLU tar här hjälp av studenterna för att få en bild av vilket urval som är lämpligast att använda vid antagningsprocessen.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Lärosätet säkerställer genom sitt systematiska kvalitetsarbete att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätet har väl fungerande samverkan med arbetslivet som bidrar till att utveckla utbildningarna. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behov av utveckling av arbetsliv och samverkan i utbildningarna. Lärosätet vidtar åtgärder och utvecklar utbildningarna så att de är användbara, samt utvecklar kontinuerligt studenternas och doktorandernas beredskap att möta arbetslivet. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras eller genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras till relevanta intressenter, såväl interna som externa.

Bedömningsgrund:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Studentkårens redogörelse:

- Hur fungerar studentinflytandet i praktiken avseende arbetsliv och samverkan?

Studentinflytandet fungerar väl inom arbetsliv och samverkan. Studentkåren upplever att en stor samverkan sker genom deras VFU (verksamhetsförlagd utbildning), där de får en nära kontakt med arbetslivet. Alla program har inte VFU men för de som har det ger det mycket goda chanser till samverkan med arbetslivet. Universitetet samverkar med en näring nära ansluten till universitetet genom externa föreläsare samt genom att studenterna har möjlighet att delta på studiebesök. VFU-kurser är separata kurser och har därför en egen kursvärdering där studenterna har möjlighet att utvärdera och komma med förbättringsförslag. Externa föreläsare och studiebesök är knutna till en kurs och även här har studenterna goda möjligheter till inflytande genom kursvärderingar och programråd samt genom studentrepresentanter i PN.

LMK anser att gästföreläsare från företag inom de gröna näringarna bidrar med spetskompetens, vilket är ett bra komplement till den övriga undervisningen. En nära kontakt med arbetslivet gör att lantmästarprogrammet håller sig uppdaterat och relevant. Alnarps geografiska läge nyttjas också i form av studiebesök hos både primärproducenter och större företag i både Sverige och Danmark, vilket är uppskattat.

Vid förändringar inom utbildningar, som exempelvis nya studieordningar, närvarar både studentrepresentanter och representanter ifrån näringslivet vid planeringen. Inom vissa utbildningar hålls även branschråd där representanter från SLU, studentkåren och näringslivet närvarar för att hålla samtliga parter uppdaterade om vad som händer inom utbildning, studentkår och näringslivet. Vid programråd är delar av näringslivet inbjudet att delta och tillsammans med näringen tar SLU fram en Dag ett-kompetens. Dessutom kallas studentrepresentanter till möten med SLU och delar av näringen för att hantera arbetsmarknadsproblem som rör nyexaminerade.

SLU:s arbete med att förbereda doktorander för arbetslivet efter studierna sker mycket baserat på enskilda initiativ och temadagar. Detta gör att en del av doktorandinflytandet i frågorna inte sker i de positioner och grupper som vi erhållit från SLU. En mer uttalad karriärvägledningfunktion riktad mot doktorander skulle vara bra och denna bör hanteras på ett mer systematiskt sätt samt inhämta doktorandinflytande på ett mer organiserat sätt.

- Vad har arbetet resulterat i?
Beskriv både goda exempel och utvecklingsområden.

I flera av SLU:s kurser tillhörande landskapsarkitektprogrammet får studenterna möjlighet att använda sina teoretiska kunskaper i praktiken genom att resa och besöka olika platser som till exempel behöver omgestaltas. I dessa fall kommer studenterna också i kontakt med arbets- och näringslivet då man genom verklighetsbaserade exempel får utöva sina teoretiska kunskaper.

Genom olika studiebesök möter studenter och doktorander arbetslivet. Vid besök hos olika företag får studenterna en inblick i hur yrkesverksamma arbetar inom de kompetensområden som ges på SLU. Man kan också få god vetskap om hur personer med samma utbildning arbetar och vilka möjligheter som finns när man kommer ut i arbetslivet på riktigt.

Ytterligare exempel på hur studenter och doktorander får möjlighet att möta arbetslivet är genom de mässor och branschdagar som anordnas av SLU. Dessa evenemang ger goda förutsättningar att träffa olika företag inom specifika kompetensområden och att samtidigt knyta värdefulla kontakter inför framtiden.

Alice Ersson, Ordförande för SLU:s samlade studentkårer

2019-05-16